

ANWB bv heeft in dit cursusboek naar beste vermogen het studiemateriaal ter voorbereiding op de examens Klein Vaarbewijs VB 1 en VB 2 bijeengebracht. Het cursusboek informeert de gebruiker zo compleet mogelijk over de lesstof voor de examenonderdelen, zoals wettelijk vastgelegd in het examenprogramma voor VB 1 en VB 2. Dit examenprogramma is als bijlage in deze uitgave opgenomen.

ANWB bv heeft op geen enkele wijze invloed op of betrokkenheid bij het opstellen van de examens door het CBR en aanvaardt geen aansprakelijkheid inzake vermeende onjuistheid of onvolledigheid van het studiemateriaal op basis van het opgestelde vaarbewijsexamen.

Bij de bestudering van de reglementen adviseert de ANWB om ter ondersteuning de officiële wetsteksten te raadplegen die opgenomen zijn in de ANWB Wateralmanak deel 1.

VOORWOORD

Voor je ligt de dertigste druk van het cursusboek voor het Klein Vaarbewijs. De inhoud is afgestemd op de actuele exameneisen. De uitgever heeft geprobeerd de inhoud overzichtelijk en toegankelijk te maken. De bladzijden zijn daarom opgebouwd uit twee kolommen. Een brede met de volledige stof voor de examens en een smalle met aandachtspunten en tips. Uiteraard zijn de verhelderende illustraties gehandhaafd.

De hoofdstukken volgen de volgorde van de exameneisen. En daarmee de volgorde waarin de vragen op het examen worden gesteld. De Minister heeft het CBR (Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen) aangewezen als examinerende instantie. Daarbij is nadrukkelijk aangegeven dat de vragen geheim moeten blijven. Ook moeten de vragen periodiek gewijzigd en vervangen worden. De auteurs van dit boek kunnen zich daarom alleen baseren op de exameneisen en

op de vragen zoals die recent tijdens de examens zijn gesteld. Het CBR is echter vrij om binnen het kader van de exameneisen zelf nieuwe vragen toe te voegen.

Daardoor is het heel goed mogelijk dat vragen niet een op een op de inhoud van het boek zijn terug te herleiden.

Sinds 1 januari 2020 valt het vaarbewijsexamen onder de verantwoordelijkheid van het CBR. Ga voor meer informatie en het aanmelden voor het examen naar www.cbr.nl. Je kunt inloggen met je DigiD.

Naast studieboek vormt deze uitgave ook een complete handleiding voor het varen op de binnenwateren. Daarom verdient het zeker ook een plaats in de boordbibliotheek.

EXTRA OEFENEN MET ONLINE OEFENVRAGEN

Dit boek biedt onvoldoende ruimte om heel veel vragen over de stof op te nemen. Wel eindigt elk hoofdstuk met een selectie van veelgestelde vragen over het onderwerp en biedt dit boek de mogelijkheid via de online leeromgeving van Vaarbewijs Academy verder te oefenen. Kijk voor de inloginstructies op pagina 356 van dit boek.

Eindredactie: PNC, Eelco Piena
 Illustraties: KAON, Eindhoven & Nicole van Dooren
 Ontwerp omslag en binnenwerk: CS marketing partner, www.colorsan.nl
 Omslagbeeld: Laurens Morel

© 2024 Uitgeverij Hollandia, Haarlem
 (e-mail: info@gottmer.nl)
 Uitgeverij Hollandia maakt deel uit van de Gottmer Uitgevers Groep BV
 Alle rechten voorbehouden

ISBN: 978 90 641 0807 5
 Dertigste druk
 NUR 484

Deze uitgave werd met de meeste zorg samengesteld. De juistheid van de gegevens is mede afhankelijk van informatie die door derden is verstrekt. Indien die informatie onjuistheden blijkt te bevatten, kan de uitgever daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

INHOUD

Voorwoord
Examens en vaarbewijzen

HOOFDSTUK 1 (VB 1): Wetten en reglementen

1.1 Reglementering op het water

- 1.1.1 De Scheepvaartverkeerswet (SVW)
- 1.1.2 De Binnenvaartwet
- 1.1.3 Het Wetboek van Koophandel

1.2 Het Binnenvaartpolitie reglement (BPR)

- 1.2.1 Definities
- 1.2.2 Algemene regels
- 1.2.3 Identificatie en herkenning
- 1.2.4 Optische tekens
- 1.2.5 Noodtekens
- 1.2.6 Overige tekens
- 1.2.7 Geluidsseinen
- 1.2.8 De marifoon
- 1.2.9 De radar
- 1.2.10 Verkeerstekens
- 1.2.11 Voorrangsregels
- 1.2.12 Overige vaarregels

1.3 Het Rijnvaartpolitie reglement (RPR)

1.4 Overige Reglementen

HOOFDSTUK 2 (VB 1): Techniek, veiligheid en milieu

2.1 Schip en bemanning

- 2.1.1 Bemanning
- 2.1.2 Uitrusting en inrichting

2.2 Motor en aandrijving

- 2.2.1 Typen voortstuwing
- 2.2.2 Soorten koeling
- 2.2.3 Aandrijving
- 2.2.4 Stuurinrichtingen
- 2.2.5 Gebruik van de binnenboordmotor
- 2.2.6 Gebruik van de buitenboordmotor

2.3 De gasinstallatie

2.4 Het elektrische systeem

2.5 Brandpreventie

- 2.5.1 Het ontstaan van brand
- 2.5.2 Het voorkomen van brand aan boord
- 2.5.3 Het bestrijden van brand
- 2.5.4 Maatregelen bij brand

2.6 Veiligheidsmiddelen

- 2.6.1 Het anker
- 2.6.2 De navigatieverlichting
- 2.6.3 De radarreflector
- 2.6.4 Reddingsvesten
- 2.6.5 Veiligheidslijn
- 2.6.6 Reddingboeien
- 2.6.7 Reddinglijn
- 2.6.8 De joo
- 2.6.9 De zwemtrap
- 2.6.10 Puts met lijn
- 2.6.11 De Marifoon
- 2.6.12 EHBO
- 2.6.13 Noodseinen

2.7 Het milieu

3
7

9
10
10
10
13
14
14
16
18
19
32
33
35
36
36
37
37
45
51
53

62
62
64
64
67
68
69
71
72
73
76
78
79
81
81
82
84
87
88
88
90
90
91
92
92
93
93
93
94
94
94
94
94
96

HOOFDSTUK 3 (VB 1): Het vaarwater, het weer

3.1 Waterkaarten

3.2 Almanakken

3.3 Dieptes en brughogtes

3.4 Waterstanden

3.5 Vaarwegmarkering

- 3.5.1 Bakens, boeien en tonnen
- 3.5.2 Lichtkarakters
- 3.5.3 Het SIGNI
- 3.5.4 De laterale markering
- 3.5.5 Cardinale markering
- 3.5.6 Markering havens en aftakkingen
- 3.5.7 Geleidelichten

3.6 Het weer

- 3.6.1 Het weerbericht
- 3.6.2 Luchtdruk en wind

HOOFDSTUK 4 (VB 1): De praktijk van het varen

4.1 Gebruik van de motor

4.2 Schroef en wileffect

4.3 Het roer

4.4 Invloed van wind en stroom

4.5 Manoeuvres

- 4.5.1 Draaien en keren
- 4.5.2 Achteruitvaren
- 4.5.3 Een noodstop

4.6 Afvaren en aanmeren

- 4.6.1 Begrippen
- 4.6.2 Voorbereiding
- 4.6.3 Afvaren
- 4.6.4 Aanmeren

4.7 Overige vaardigheden

- 4.7.1 Ankeren
- 4.7.2 Schutten
- 4.7.3 Man-over-boord
- 4.7.4 Slepen
- 4.7.5 Aan de grond
- 4.7.6 Zuiging
- 4.7.7 Golven
- 4.7.8 Beperkt manoeuvreerbaar

HOOFDSTUK 5 (VB 2): De reglementen op ruim water

5.1 Het Scheepvaartreglement Westerschelde (SRW)

- 5.1.1 Toepassingsgebied
- 5.1.2 Definities
- 5.1.3 Uitwijkbepalingen
- 5.1.4 Tekens
- 5.1.5 Overige bepalingen

5.2 Overige Reglementen

HOOFDSTUK 6 (VB 2): De zeekaart, Meteorologie

6.1 De zeekaart

6.2 De zeebetonning (IALA-A)

6.3 Meteorologie

- 6.3.1 Luchtdruk en wind
- 6.3.2 Invloed van de wind
- 6.3.3 Fronten
- 6.3.4 Eigen waarneming
- 6.3.5 Het weerbericht

102
102
103
104
105
109
110
113
114
115
123
128
128
132
132
135

142
142
142
144
145
148
148
152
154
154
154
157
157
159
166
166
171
175
176
178
178
181
182

190
190
190
190
191
193
195
197

200
200
202
207
207
210
210
212
216

HOOFDSTUK 7 (VB 2): Het getij

7.1 De verticale waterbeweging

- 7.1.1 Doodtij en springtij
- 7.1.2 Het reductievlak
- 7.1.3 Berekening van de waterdiepte

7.2 De horizontale waterbeweging: stroming

HOOFDSTUK 8 (VB 2): Navigeren

8.1 Platte navigatie

- 8.1.1 Waypoints
- 8.1.2 Koersen
- 8.1.3 Afstanden
- 8.1.4 Het kompas

8.2 De koersformule

- 8.2.1 Peilingen
- 8.2.2 Drift en stroming

8.3 GPS

BIJLAGEN

Afbakening examens Klein Vaarbewijs

BPR, bijlage 6

BPR, bijlage 7

BPR, bijlage 8

BPR, bijlage 9

BPR, bijlage 14

BPR, bijlage 15a

BPR, bijlage 15b

Bijlage kaartsymbolen

Oefenexamen VB 1

Oefenexamen VB 2

Begrippenlijst VB 1 examen

Begrippenlijst VB 2 examen

Register

Inloginstructies extra online oefenvragen VB 1 en VB 2

221

221

221

223

227

232

239

239

241

243

244

245

247

250

252

261

273

288

290

306

317

318

319

320

321

327

339

348

350

352

356

EXAMENS EN VAARBEWIJZEN

Dit boek behandelt de stof die je moeten kennen om de examens Klein Vaarbewijs 1 en 2 te halen. Wie alleen het eerste examen haalt, krijgt een Klein Vaarbewijs 1, wie later of meteen aansluitend ook het aanvullende examen haalt, krijgt een Klein Vaarbewijs 2. De lesstof van de eerste vier hoofdstukken moet je kennen voor het examen Klein Vaarbewijs 1 (VB 1). Voor Klein Vaarbewijs 2 (VB 2) moet je alle hoofdstukken kennen. De examens vinden tegenwoordig het hele jaar door op locatie achter beeldschermen plaats. Aanmelden kan online via www.cbr.nl.

VOOR WIE IS EEN KLEIN VAARBEWIJS VERPLICHT?

Het Klein Vaarbewijs is verplicht voor het varen met:

- een plezierjacht van 15 meter tot en met 24,99 meter lengte;
- een beroepsvaartuig langer dan 15 meter maar korter dan 20 meter (bijv. sleep- en duwboten);
- een sleep- of duwboot (als het gesleepte schip niet langer is dan 20 meter);
- een motorboot die sneller dan 20 kilometer per uur kan varen. Onder deze laatste groep vallen ook kleine rubberboten met een buitenboordmotor als die sneller dan 20 km/h kunnen gaan en jetski's en waterscooters.

WAAR GELDT HET KLEIN VAARBEWIJS?

Met het Klein Vaarbewijs 1 mogen schippers van bovengenoemde categorieën vaartuigen varen op rivieren, kanalen en meren. Daarbij horen alle binnenwateren, behalve de Westerschelde, de Oosterschelde, het IJsselmeer, het Markermeer, het IJmeer, de Waddenzee en de Eems en Dollard. Met het Klein Vaarbewijs 2 mogen schippers van vaarbewijsplichtige vaartuigen (zie boven) varen op alle wateren binnen de kustlijn.

ANDERE VAARBEWIJZEN

Naast het hierboven genoemde Klein Vaarbewijs kent de **Binnenvaartwet** nog een drietal vaarbewijzen:

- Het **Groot Vaarbewijs**. Als je beroepsmatig over rivieren, kanalen en meren vaart, hebt je in de volgende gevallen een Groot Vaarbewijs nodig:
 - voor het varen met een schip langer dan veertig meter;
 - voor het varen met een passagiersschip (meer dan 12 passagiers);
 - voor het slepen, duwen of langs zij meevoeren van een vaartuig >20 meter.

Er is een Groot Vaarbewijs A voor de vaart op alle binnenwateren (AB) en een Groot Vaarbewijs B voor de vaart op rivieren, kanalen en meren (RKM). Je krijgt het Groot Vaarbewijs als je met goed gevolg het examen AB of RKM hebt afgelegd.

Een Groot Vaarbewijs is niet nodig als je een plezier-

vaartuig hebt tussen de 25 en 40 meter lengte. Je moet dan een **Beperkt Groot Vaarbewijs** of een **Groot Pleziervaarbewijs** hebben.

- Het **Beperkt Groot Vaarbewijs**. De schipper van een vrachtschip van 20 tot 40 meter lengte en van een sleep- of duwboot van 25 tot 40 meter lengte, die alleen als pleziervaartuig wordt gebruikt, kan volstaan met een Beperkt Groot Vaarbewijs A voor alle binnenwateren of B voor rivieren, kanalen en meren. Je verkrijgt dit vaarbewijs als je bent geslaagd voor het bijbehorende examen en minstens over 3 jaar vaartijd beschikt. Het examen wordt afgenomen door het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen CBR. Het CBR geeft ook het vaarbewijs af.

- Het **Groot Pleziervaarbewijs**. Aangezien het aantonen van de drie jaar vaartijd voor schippers van pleziervaartuigen tussen de 25 en 40 meter lastig is, is het GrootPleziervaarbewijs in het leven geroepen. Met dit vaarbewijs mag iemand niet-bedrijfsmatig varen. Om het te verkrijgen kun je het examen CWO Groot Motorschip met praktijkdeel doen. Ook bezitters van het Scouting diploma MBL M3 kunnen een Groot Pleziervaarbewijs aanvragen. Het Groot Pleziervaarbewijs is gekoppeld aan het Klein Vaarbewijs. Kijk voor meer informatie op www.cbr.nl.

MEDISCHE EISEN

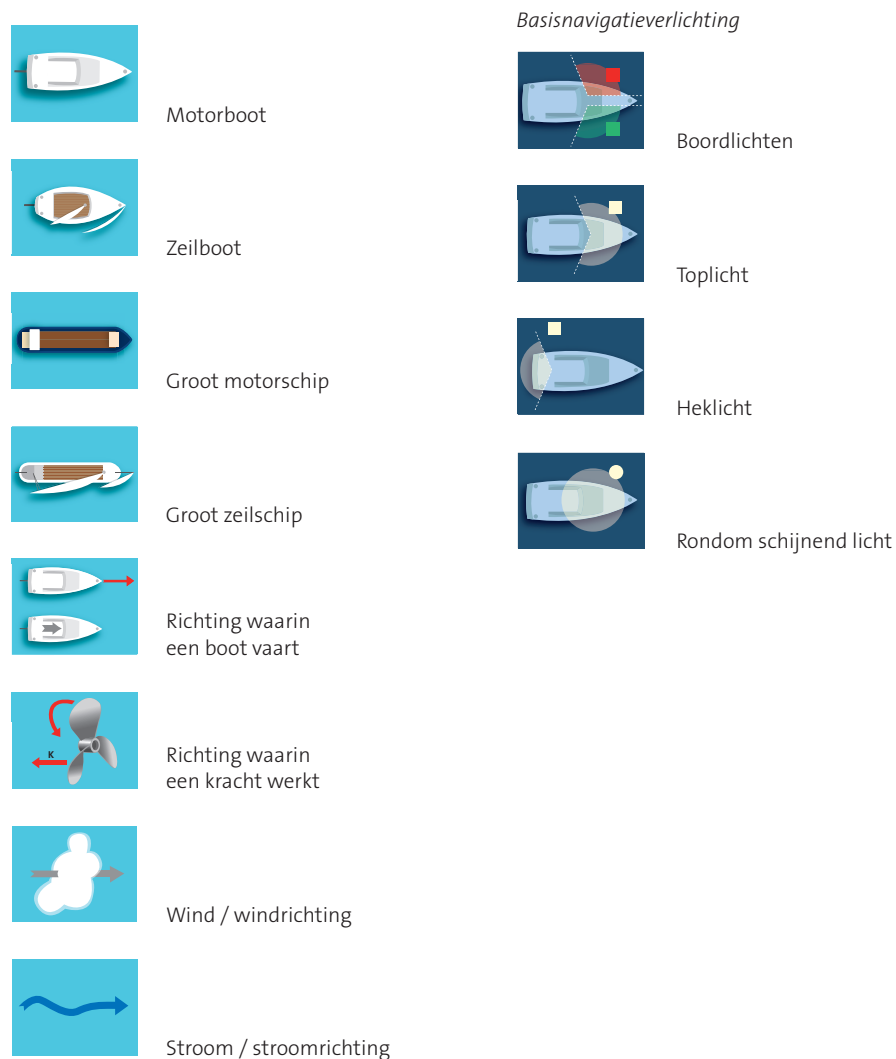
Naast de eis van het beschikken over voldoende kennis van het varen en navigeren, moeten examenkandidaten voldoen aan bepaalde medische eisen. Deze eisen zijn op de meeste punten vergelijkbaar met die voor het rijbewijs voor vrachtwagens en/of autobussen. Er is echter een aantal verschillen, waarbij het Klein Vaarbewijs wat betreft diabetes en epilepsie wat meer toestaat dan het groot rijbewijs. Voor de meeste mensen vormen deze medische eisen geen probleem. Zij kunnen volstaan met het invullen van een eigen medische verklaring. Alleen wanneer deze verklaring twijfel oproept, zal om een aanvullende keuring gevraagd worden.

GELDIGHEIDSDUUR

Een klein Vaarbewijs is een leven lang geldig. De minimumleeftijd voor het verkrijgen van een Klein Vaarbewijs is 18 jaar. Je kunt wel al eerder examen doen. Informatie over deze en andere onderwerpen betreffende het Klein Vaarbewijs kun je verkrijgen bij het CBR (www.cbr.nl).

SYMBOLEN BIJ ILLUSTRATIES

Illustraties verduidelijken veel. Vaak vergt het omschrijven van een situatie een fikse woordenbrij, terwijl een tekening in één oogopslag duidelijk maakt hoe de situatie is. In de tekeningen worden symbolen gebruikt. Dit zijn de belangrijkste, met hun betekenis:

Met dit boek krijgt u een leesbare introductie in de wereld van nautische kennis, terwijl het ook voor ervaren watersporters bruikbaar blijft als handboek.

Hoofdstuk 1 (VB 1)

WETTEN EN REGLEMENTEN

Net als op de openbare weg gelden ook op het water verkeersregels. Op het land echter gelden overal dezelfde verkeersregels. Op het water is dat anders. Daar zijn gebieden waar afwijkende regels gelden. Dat komt, omdat sommige vaarwateren de landsgrens over gaan. Denk bijvoorbeeld aan de rivier de Rijn (Nederland en Duitsland), aan de Eems (Nederland en Duitsland) en aan de Westerschelde (Nederland en België). Voor die vaarwateren hebben de betrokken landen afspraken gemaakt. De gebieden waar de verschillende reglementen gelden zie je in het kaartje van fig. 1.01.

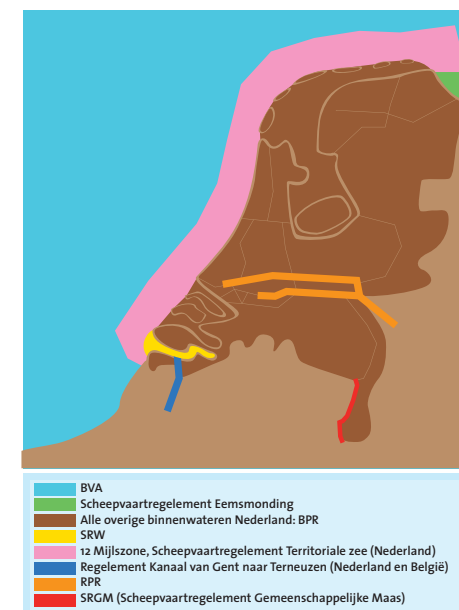

FIG. 1.01

Op de Nederlandse vaarwateren gelden de volgende reglementen:

- Het **Binnenvaartpolitiereglement (BPR)**, dat geldt op alle Nederlandse binnenwateren, behalve waar de volgende reglementen gelden:
- het **Rijnvaartpolitiereglement (RPR)**, geldend op de Boven-Rijn, de Waal, het Pannerdensch Kanaal, de Neder-Rijn en de Lek;
- het **Scheepvaartreglement Kanaal Gent-Terneuzen (SRKGT)**, van toepassing op het gelijknamige kanaal.
- het **Scheepvaartreglement Gemeenschappelijke Maas (SRGM)**, van toepassing op het Limburgse deel van de Maas dat zowel op Nederlands als op Belgisch grondgebied ligt.
- de **Bepalingen ter Voorkoming van Aanvaringen op Zee (BVA)**, van toepassing op de internationale wateren en de daarmee in open verbinding staande nationale wateren:
- Het **Scheepvaartreglement Territoriale Zee** (12-mijls zone vanaf de kust);
- het **Scheepvaartreglement Westerschelde (SRW)**, geldend op de Westerschelde;
- het **Scheepvaartreglement Eemsmonding (SRE)**, geldend op de Eems en de Dollard. Het SRE is een aanscherping van en uitbreiding op de BVA.

Voor Vaarbewijs 1 moet je de volgende reglementen kennen:

- het BPR geldend op de meeste binnenwateren;
- het RPR: Boven-Rijn, Waal, Pannerdensch Kanaal, Neder-Rijn en Lek.

Voor vaarbewijs 2 moet je aanvullend kennen:

- SRW (Westerschelde).

Van alle hiernaast genoemde reglementen moet je weten waar deze van toepassing zijn.

Het BPR geldt op de meeste binnenwateren en is voor ons het belangrijkste reglement.

TIP Met de laatste versie van ANWB-Wateralmanak 1 aan boord voldoe je aan je wettelijke verplichting bepaalde reglementen bij je te hebben.

De reglementen zijn gebaseerd op het CEVNI, een in Europees verband vastgelegd basisreglement.

TIP Gebruik ANWB-Almanak deel 1 bij de bestudering van de reglementen als naslagwerk.

De Scheepvaartverkeerswet is een raamwet. Uitwerking in de diverse reglementen.

Kunstwerken: verzamelnaam voor bruggen en sluisen.

TIP Op het water gelden dezelfde regels voor alcohol- en drugsgebruik als op de weg.

Een aantal van deze reglementen, waarvan het BPR het belangrijkste is, moet je verplicht aan boord hebben. Deze verplichte reglementen staan in zijn geheel in **ANWB-Wateralmanak** deel 1. Heb je de actuele uitgave daarvan aan boord, dan voldoe je aan je wettelijke verplichting op dit punt.

Bovenstaande reglementen zijn gebaseerd op het internationale **CEVNI** (Code Européen de Voies Navigation Intérieure). Dankzij deze internationale afspraak gelden in het buitenland niet opeens heel andere regels. De reglementen kunnen in de verschillende landen op bepaalde punten afwijken, maar de basisregels zijn gelijk.

Naast de algemeen geldende regels voor bepaalde vaarwateren bestaan er ook nog allerlei aanvullende regels. Denk aan lokale, provinciale, waterschaps- of gemeentelijke bepalingen en verordeningen. Voorbeelden zijn plaatselijke snelheidsbeperkingen of wateren waar je alleen met een vergunning mag varen. Deze aanvullende bepalingen staan in de ANWB-Wateralmanak deel 2. Zij zijn geen onderdeel van de examenstof. De in dit boek behandelde reglementen zijn ook terug te vinden in de ANWB Wateralmanak deel 1. Het is handig deze uitgave als naslagwerk tijdens de studie bij de hand te houden.

1.1 REGLEMENTERING OP HET WATER

1.1.1 DE SCHEEPVAARTVERKEERSWET (SVW)

Bovengenoemde reglementen zijn uitwerkingen van de **Scheepvaartverkeerswet** (SVW). Deze is opgezet om een veilig en vlot verloop van het scheepvaartverkeer op de Nederlandse wateren te regelen. In de SVW wordt aangegeven welke reglementen waar gelden. Daarnaast geeft de wet allerlei algemene voorschriften, bijvoorbeeld dat een schipper en/of stuurman, net als op de openbare weg, met een hoger alcoholpromillage dan 0,5 in het bloed niet meer mag varen. Ook mogen zij geen middelen gebruiken die de vaardigheid voor het voeren of sturen van een schip beïnvloeden.

De Scheepvaartverkeerswet is een raamwet. Dat wil zeggen dat er in wordt aangegeven wat er geregeld moet worden. De uitwerking is vastgelegd in de reglementen. Deze kunnen indien nodig tussentijds gemakkelijk worden aangepast.

De Scheepvaartverkeerswet heeft tot doel:

- het verzekeren van een veilig en vlot verloop van het scheepvaartverkeer;
- het in stand houden en onderhouden van de scheepvaartwegen;
- het voorkomen of beperken van schade aan scheepvaartwegen en **kunstwerken**;
- het voorkomen of beperken van verontreiniging door de scheepvaart;
- verkeersreglementering.

Net als bij andere wetten staan er straffen op overtredingen. Afhankelijk van de overtreding kan een tijdelijk vaarverbod, een geldboete of een gevangenisstraf worden opgelegd. Als er een overtreding is begaan kan het zijn dat de overtreder ter plekke zijn vaarbewijs moet inleveren. De officier van justitie kan het vaarbewijs onder zich houden tot na een veroordeling als blijkt dat:

- het alcoholgehalte van de adem hoger is dan 785 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of hoger blijkt te zijn dan 1,8 milligram alcohol per milliliter bloed;
- met een zodanige snelheid is gevaren dat er een gevaarlijke situatie is ontstaan;
- de mogelijkheid bestaat dat de bestuurder opnieuw de fout in gaat.

Controle op de naleving gebeurt door opsporingsambtenaren zoals de waterpolitie, verkeersbegeleiders en het personeel bij bruggen en sluisen.

1.1.2 DE BINNENVAARTWET

De **Binnenvaartwet** met het bijbehorende **Binnenvaartbesluit**, de **Binnenvaartregeling** en de daarbij behorende Invoeringswet zijn per 1 juli 2009 van kracht

geworden. De Binnenvaartwet is rechtstreeks gekoppeld aan de Europese Richtlijn voor de Binnenvaart.

De regels in deze wet gaan over de vaarbewijsplicht en de technische uitrustings-eisen voor schepen op de Nederlandse binnenwateren. Naast het al langer bestaande Klein Vaarbewijs en Groot Vaarbewijs zijn er door deze wet nog drie vaarbewijzen bijgekomen:

- het Beperkt Groot Vaarbewijs voor rivieren, kanalen en meren;
- het Beperkt Groot Vaarbewijs voor alle binnenwateren;
- het Groot Pleziervaartbewijs.

Met deze toevoeging wordt de vaarbewijsregeling gelijk getrokken met de regelingen in andere Europese landen.

In het Binnenvaartbesluit staat wie een groot, beperkt of klein vaarbewijs moet hebben.

Een Groot Vaarbewijs is verplicht voor:

- alle schepen van 40 meter of langer;
- passagiersschepen, die bedrijfsmatig meer dan 12 passagiers (mogen) vervoeren;
- sleep- en duwboten en andere schepen die bedrijfsmatig schepen met een lengte van 20 meter of meer slepen, duwen of langs zij meenemen.

Een Beperkt Groot Vaarbewijs is verplicht voor:

- Pleziervaartuigen met een lengte van 25 tot 40 meter (Groot Pleziervaartbewijs ook toegestaan).

Een Groot Pleziervaartbewijs is verplicht voor:

- Pleziervaartuigen en bedrijfsvaartuigen waarmee niet bedrijfsmatig wordt gevaren met een lengte van 25 tot 40 meter (Beperkt Groot Vaarbewijs ook toegestaan).

De eisen voor het behalen van het Groot Pleziervaartbewijs zijn minder zwaar als voor een Beperkt Groot Vaarbewijs. En er geldt geen eis van drie jaar vaartijd. Het examen bestaat uit een theoriedeel en een praktijkgedeelte.

Een Klein Vaarbewijs is verplicht voor:

- het varen met een pleziervaartuig dat sneller kan varen dan 20 km/uur;
- het varen met een pleziervaartuig met een lengte van 15 tot maximaal 25 meter;
- het varen met schepen met een lengte van 15 tot en met 20 meter, die bedrijfsmatig gebruikt worden, m.u.v. de volgende categorieën:
 - passagiersschepen;
 - veerponten die:
 1. zijn bestemd of worden gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden, of
 2. door middel van de eigen mechanische voortstuwingsmiddelen een snelheid van 30 km/uur of meer ten opzichte van het water kunnen bereiken;
 - veerboten, of
 - sleepboten, duwboten of sleepduwboten.

Voor sleep- en duwboten die uitsluitend als pleziervaartuig gebruikt worden, geldt het vaarbewijs dat bij hun lengte hoort. Dan moet het wel zijn voorzien van een verklaring van de verantwoordelijke Minister.

Iemand met een Groot Vaarbewijs mag op alle typen schepen varen. Iemand met een Beperkt Groot Vaarbewijs mag ook varen op schepen waarvoor een Klein Vaarbewijs verplicht is. Voor het behalen van een Groot Pleziervaartbewijs is een Klein Vaarbewijs 2 verplicht. Schippers met een Groot Pleziervaartbewijs mogen dus op alle pleziervaartuigen tot 40 meter lengte varen.

De Binnenvaartwet is gekoppeld aan Europese regelgeving. In de Binnenvaartwet worden de vaarbewijsplicht en de technische eisen voor schepen geregeld.

TIP Met een Groot Pleziervaartbewijs kun je ontheffing krijgen voor het Beperkt Groot Vaarbewijs.

Er zijn 4 verschillende vaarbewijzen:

- het Groot Vaarbewijs;
- het Beperkt Groot Vaarbewijs;
- het Groot Pleziervaartbewijs;
- het Klein Vaarbewijs.

Sleep- en duwboten die uitsluitend als pleziervaartuig worden gebruikt, moeten behalve het bij hun lengte behorende vaarbewijs van een verklaring van de verantwoordelijke minister zijn voorzien.